

Starý se necítím, ale je čas uvolnit místo mladším

Můj původní cíl popovídat si s Milanem Johnem o jeho dlouhé pracovní kariéře a vyzvat ho, aby se s námi podělil o své zkušenosti, vzal za své hned v úvodu, když jsme zjistili, že nás oba baví cestování. Místo odpovídání na otázky, které jsem si pečlivě předem přichystala, jsme první hodinku strávili jen vzájemným trumfováním našich cestovatelských zážitků. Přinášíme vám tak inspirativní vyprávění dlouholetého řídicího letového provozu, který kromě letadel zvládá ve svém volném čase i spoustu dalších aktivit. Povídání to bylo upřímné a otevřené, nutno přiznat, že jsme se do-tkli i kontroverznějších témat, ale to je přeci na rozhovorech to nejzajímavější, byť se odpovědi zpovídáního nemusí vždy každému líbit.

Při úvodním dotazu do naší „vizitky“ jste zmínil, že cestování byste tam napsal i tříkrát za sebou. Kam jste se podíval nejdále?

Cestování mě až do dneška velmi baví. S mojí ženou jsme se podívali hodně po světě, nejdále třeba v Mexiku v Acapulcu, to ještě v době, kdy na nás Lufthansa byla hodná a dávala nám letenky. Před dvěma lety jsme zase cestovali po Bali. Dovolená byla nádherná, ale lidé tam mají jiné složení krve a natolik odlišný způsob života, že to hlavně moje paní vnímala velmi citlivě. Od té doby už do východní Asie nemůžu, takže do budoucna to vidím spíše na Karibik.

Včera jsem shodou okolností viděla hodinový dokument o Bali z cyklu Kamera na cestách a překvapilo mě, nakolik ovlivňuje všudypřítomné hinduistické náboženství každý den v životě místních obyvatel.

Ano, to je pravda, ale musí se dodat, že je to velmi nenásilnou formou, přirozeně to vyplývá z jejich přístupu k životu. Tamní lidé jsou velmi milí a silně na nás zapůsobily mír a spokojenost, které z nich vyzařují.

Kdysi jsme byli i v Thajsku, nejprve pár dní v Bangkoku a pak jsme zamířili na ostrovy ležící jižně. Tam to bylo senzační, to totiž ještě není Amerika. Moc se nám líbily dřevěné restaurace na pobřeží, které byly rozšířené i v celé Indonésii, a vzpomínám si také na vynikající jídlo. To vám tady u nás nikde takto neudělají. Teď míříme na Sicílii, tak doufám, že budu mít štěstí a uvidím Etnu alespoň mírně v akci. Hodně jsem zvědavý také na Palermo a místní každodenní cvrkot v ulicích. Sedneme si do nějaké kavárničky a budeme pozorovat mafiány. Ne že bych je přímo vyhledával, ale zvědavý jsem... jak tam jen sedí se sklenicí vína a nic nedělají. V září pak plánujeme ještě Krétu. Byl jsem třeba i v Turecku u oblasti Side, to bylo ovšem v hotelu all inclusive, a to není nic pro mě. Ráno jsem se proto nasnídal, v devět zmizel s půjčeným autem a nevrátil se dřív než před pátou hodinou odpolední.

Když to jde, snažím se na cestách strávit vždycky alespoň jeden den u letiště a zaznamenat dění na fotoaparát a kameru.

Musím říci, že to mám podobně, zajímá mě hlavně ten obyčejný život v ulicích, moc nechodím třeba do muzeí. Ráda sleduji, kdo jde po ulici, co tam dělá, s kým si povídá a co má na sobě.

To je přesně ono, běžný život se vším, co k tomu patří. My jsme třeba takhle obdivovali starou Havanu, když jsme jeli v sedmdesátém devátém na Kubu – a že je to trochu omšelé? Však ony se zase finance na obnovu najdou. A lidé tam opět byli neuvěřitelně příjemní. Já bych takhle jezdil pořád, ale paní už nechce hlavně ty cesty daleko – třeba jižní Amerika, Chile, Argentina. Musel bych sám. Byl jsem se pětkrát podívat v Americe, hlavně kvůli přírodě, města mě nezajímala, navštívili jsme i továrnu Boeingu. Se synem jsme procestovali Floridu, Kali-

fornii i Texas. Půjčili jsme si auto – mustanga a jeli jsme trasu od Settlu až dolů po Monterey a bezkonkurenčně nejhezčí byly národní parky.

Opřít se v USA bych si nechala i podrobně vyprávět, ale přeci jen mě zajímají i vaše pracovní zážitky.

Já jsem vždycky říkal, že celý život vlastně nepracuju, že to mám jako koníčka. Byly doby, kdy člověk přišel do práce a neměl v hlavě nic, tam se věnoval tomu, co ho bavilo a při troše štěstí, když neměl žádné maléry, odešel z práce a měl zas v hlavě čisto.

Vzpomínám také na časy, kdy jsme existovali všichni spolu a nebylo rozdělení budovy na administrativu a provoz. Všichni jsme se znali a mohla jste si popovídat s kýmkoliv na chodbě. Dneska přijdou do jídelny a 80 procent lidí tam vůbec neznám. Navíc je bohužel taková doba, kdy lidé rádi piší hlášení. Jakmile je tu taková možnost, tedy kupříkladu se dotýčný chová neurvale, lidé se hned chopí příležitosti a napišou o tom výš. Já jsem zastáncem toho, aby se všechno vyřešilo lidsky – stačí si kolegu zavolat a vysvětlit si to s ním osobně, není potřeba nic zapisovat. Mám i dřívější zkušenosti, že když se napsala taková hlášení, ve výsledku se to obrátilo proti vám. Na druhou stranu, někdy je to nutné, když dotyčný udělá zásadní chybu, nebo naopak nastane situace, kterou nelze bezprostředně s druhým člověkem vyřešit, jelikož ani nevíte, koho se přesně týká, tak to se pak nedá nic jiného dělat.

Ted jste zmínil téma, které je v ŘLP velmi aktuální. Rozjela se kampaň Just Culture, tedy systému podávání informací o událostech v leteckém provozu, kdy je zaručeno, že v případě přijatelného chování daného zaměstnance, ho nečeká postih. Jak se na to díváte?

Ještě úplně přesně nevím, o co jde, ale pokud by to měl být systém anonymního hlášení, aniž by se z toho dělaly závěry, pak je to k ničemu. Pokud chcete znát můj názor, tak já s tím nesouhlasím. Pro toho dotyčného je už sama o sobě dost velká škola to, že chybu udělal, a ze zkušeností vím, že právě z toho se poučí nejlépe. **Jaké jsou dnes vztahy mezi řídicími?**

Já osobně jsem neměl nikdy problémy, za celý kariéru život, což je více než 48 let včetně 26 měsíců vojny, jsem se pohádal dohromady dvakrát.

Jaké je srovnání výcviku ŘLP dnes a v letech 67 – 69, kdy jste ho absolvoval vy?

To je úplně něco jiného, to se ani srovnat nedá. Nás hned od začátku posadili k monitoru a hned jsme se museli snažit. Dneska se vymýšlí různé technické novinky, všechno ovládají počítače, ale aby se koukalo ven, na to už nezbyde čas, protože se pořád musí zadávat spousta dat. Já dneska mladým řídicím říkám, že to nebudou mít jednoduché. Že za deset, dvacet let už budou řízení kompletně provozovat počítače

a oni na to budou jen koukat.

Od řídicího letového provozu vedla vaše cesta dál, už pět let pracujete jako senior ŘLP. V čem je rozdíl?

Senior už aktivně neřídí. Jsme zodpovědní za delivery na věži, tzn. předávání letových povolení, vyřizování zpoždění nebo zadávání žádostí o nový slot. Řízení provozu na odbavovacích plochách a pojižďících drahách už je zodpovědnost pracoviště Ground. Aby se člověk mohl stát seniorem ŘLP, musí mít kromě zkušeností z pozice ŘLP i absolvované supervizorské zkoušky.

Jak se dají dneska vůbec mladí lidé nadechnout, aby vykonávali povolání ŘLP?

Když já jsem byl malý, tak mě táta pořád vodil na letiště. Začalo mě to přirozeně přitahovat a později jsem chodil už sám od Bílé Hory do naváděčky s foťákem. Mám z toho období ohromné množství negativů a diapositivů. Zažil jsem dobu, kdy typů letadel bylo daleko víc, dneska je to všechno moc jednotvárné. To byly vrtulové mašiny a ty voněly jinak, když nahodily motor. Syn se našťástí pohybuje v oboru, takže fotky i diapositivы i nadále zůstanou historickým rodinným pokladem. Myslím, že je potřeba vizuální kontakt s prostředím – líbilo se mi, jak postavili novou vyhlídku u Kněževse, to je pro malé kluky úplná fantazie. Jsou přímo u bodu dotyku a z několika 30 metrů vidí, jak se od letadla zakouří. Jedině takhle k tomu získají natolik pevný a silný vztah, aby si jednou vybrali třeba povolání řídicího.

Myslíte si, že práce řídicího může být zábavná?

Určitě. Třeba i tím, že si neustále povídáte s posádkami a takový vztah může být přínosem pro obě strany. Já i mí kolegové jsme si zvykli na frekvenci zdravotní v rodné řeči, třeba i Finy, a ono to hned působí příjemněji. **Vzpomenete si, jak jste zdravil ve finštině?**

Hyvää päivää je dobrý den a loučili jsme se Näkemiin, nashledanou. Ale turecky bych to už dnes nevěděl.

Cítím, že pro svou práci máte upřímné nadšení. Proč vlastně jdete do důchodu?

Popravdě myslím, že těch šest let navíc už bylo dost. Necítím se starý, ale už jsem uznal, že je asi čas uvolnit místo mladším. Někteří mí kolegové tu ještě zůstávají a budou se věnovat výcviku, ale pro mě tohle

vizitka MILANA JOHNA

narozen: 12. 3. 46

rodina: manželka, dcera a syn, tři vnučky a třibarevné morče Pegous

vzdělání: SVVŠ a půl roku ČVUT

volný čas: cestování, houbaření, fotografování

na co se rád podívám: na filmy od Zdeňka Svěráka

co si rád přečtu: faktografii

co si často říká: Když nejde o život, ...

čím jsem chtěl být jako malý: čímkoliv u letadel

není. Já se nikdy necítím jako učitel, že bych někoho poučoval, jak má co dělat.

Zajímalo by mě, jak vnímáte ženy řídicí?

Ve světě je bohužel takový trend, že se ženy neustále porovnávají s muži. Já si obecně myslím, že ženy by povolání ŘLP vykonávat neměly, protože když pak mají děti, měly by se věnovat především rodině a neplatit si chůvu jen proto, aby nástup zpět do práce měly jednodušší. Kromě toho, ať si to přiznájí nebo ne, je to povolání plné nervů a stresu. Jsou tu ale ženy řídicí, které i aktivně létají a ty jednoznačně vztah k takovému povolání mají. Každý by ale měl umět zhodnotit své možnosti a schopnosti sám za sebe.

Má práce řídicího vliv na rodinný život?

Určitě. Dneska to jde, ale dřív jsme dělali šestky a měl jsem kdysi všehovšudy tři dny v měsíci volno. Sloužil jsem třeba dvě noční a další den už jsem šel na šestku ráno, takže mně bylo doma řečeno, že soužití se mnou je jeden velký bordel. Já si ale splnil svůj životní sen.

text a foto nwt